

Седрик Вилани (1973)

Математичар Седрик Вилани (*Cédric Villani*) је модерни јунак Републике Француске. Као један од најталентованијих математичара данас, Вилани се ухватио у коштац са најтежим проблемима у областима диференцијалних једначина и математичке физике. За своје резултате је 2010. добио Филдсову медаљу, највеће признање које математичар може да добије, а додељује се сваке четврте године. Захваљујући подршци Француског института, Вилани је први актуелни носилац Златног Филдсове медаље који је посетио Србију. У оквиру „Маја месеца математике“, ЦПН и МИ САНУ су објавили његову књигу „Жива теорема“, која је међу Французима изазвала велико интересовање.

Архимед (287–212. п.н.е.)

Архимед је један од најзначајнијих математичара хеленистичког света. Након златне епохе грчке филозофије и процвата питагорејског покрета, Архимед својим изузетним научним радовима објашњава свет као нико пре њега – он поставља темеље хидростатике и статике, открива принцип полуге и чак проналази инфинитезимални рачун. Као грађанин Сиракузе, некадашње грчке колоније, коју су 212. п.н.е. освојили Римљани, погинуо је бранећи своје кругове од римских војника. Његова изрека „Уздигни се изнад себе и схвати свет“ (*Transire suum pectus mundoque potiri*) мото је овогодишњег „Маја месеца математике“.

Леонардо да Винчи (1452–1519)

Сликар, скулптор, архитекта, музичар, математичар, инжењер, изумитељ, анатом, геолог, картограф, ботаничар и писац, Леонардо да Винчи је најзначајнија фигура италијанске ренесансе. Рођен у Фиренци, Леонардо ди сер Пјеро да Винчи, што му је пуно име, створио је дела од пресудног значаја за цивилизацију, као што су слике *Мона Лиза*, *Тајна вечера* и цртеж *Витрувијанског човека*. На самом крају 15. века, Леонардо среће Луку Пачолија за чију књигу *О божанској пропорцији* прави серију цртежа полиедара. Ови полиедри, реконструисани у природној величини, представљају једну од најважнијих поставки на централној изложби овогодишњег „Маја месеца математике“.

29. АПРИЛ - 29. МАЈ

„Мај месец математике“ је научнопопуларна манифестација Центра за промоцију науке и Математичког института САНУ, која се истовремено организује у 20 градова Републике Србије. Са њом математика овог пролећа описује нови круг преко целе земље. Током месец дана, за школску децу, за студенте, али и за све заинтерсоване грађане организују се интерактивне изложбе, математичке радионице, популарна предавања, филмске пројекције и јавне трибине.

ЦЕНТРАЛНА МАТЕМАТИЧКА ИЗЛОЖБА

У центру „Маја месеца математике“, на изложби у Галерији Робне куће Београд, у Кнез Михаиловој улици, могу се видети, осетити и истражити бројни нови интерактивни експонати: *Матеморфозе*, *Ротоедри*, *Колико је милион*, *Шта су конусни пресеци*, *Како мрави прелазе раскрсницу*, *Како је леопард добио пруге* и многе друге. Посетиоци могу да гласају за најлепшу математичку формулу, да се играју са црталицом или да седе на „сома“ коцкама. Математичка изложба открива кругове који повезују математику са простором око нас, са уметношћу, са природом и планетом Земљом. Специјално место на овој атрактивној и едукативној изложби заузимају *Леонардови полиедри*, геометријска тела конструисана по математичким скицама Леонарда да Винчија, што је поставка реализована уз подршку Италијанског института за културу. Изложба се отвара 30. априла, у 19 часова.

M³ ГОСТ: Алесандро Вецоци (1950)

Италијански сликар Алесандро Вецоци (*Alessandro Vezzosi*), професор на Универзитету у Фиренци и директор *Музеа идеале Леонардо да Винчи*, сматра се једним од највећих експерата за дело Леонарда да Винчија. Учествовао је у припреми монографије *Винчи, живот и слике Леонарда*. Захваљујући сарадњи са професором Вецоцијем, Недељко Ацић, српски дизајнер који живи и ради у Италији, направио је око 40 полиедара према оригиналним нацртима из књиге *О божанској пропорцији*, који ће бити изложени на овогодишњем „Мају месецу математике“.

У СВЕТУ МАТЕМАТИКЕ: Филдсова медаља

Математика је наука за коју не постоји Нобелова награда, па се често каже да је замењује Филдсова медаља. Ова медаља несумњиво представља највеће научно признање из области математике. Но, за разлику од Нобела, она се додељује сваке четврте године, тако да је носилаца Филдса изузетно мало. Медаља се, одлуком Међународног конгреса математичара у Цириху, додељује од 1936. на иницијативу канадског математичара Џона Филдса. Израђује се од злата и на њој су утиснути Архимедов профил и цитат: *Transire suum pectus mundoque potiri*.

Истражите више: www.m3.rs

M³, ДРУГИ ПУТ

Центар за промоцију науке и Математички институт САНУ организују „Мај месец математике“ по други пут. Након што је програме прошлогодишње манифестације видело више од 100.000 људи, математика је поново на улицама и трговима, у галеријама, салама за предавања, школама и факултетима. „Мај месец математике“ се отвара 29. априла, у 18 часова, у Свечаној сали САНУ.

ТРИБИНЕ, ПРЕДАВАЊА, РАДИОНИЦЕ, ФИЛМОВИ

Сваког дана током „Маја месеца математике“, у простору за предавања Галерије Робне куће Београд организују се по два предавања, у 18 и 19 часова, као и филмске пројекције у 20 сати, са репризом сутрадан у преподневном програму. Богат филмски програм обухвата најновије документарне и кратке математичке филмове из целог света. Научнопопуларна предавања држе познати математичари и промотери науке, а теме ће представити све области математике. Посебан део програма је серија од седам трибина: *Како се одређује датум Ускрса*, *Леонардо*, *Прости бројеви*, *Геномика ума*, *Суперкомпјутери*, *Дигитализација* и *Филозофија математике*. Суботом се у овом простору представљају математичка друштва. Као и на претходној манифестацији, сваког дана у преподневним и подневним сатима Центар за промоцију науке у оквиру математичке изложбе организује како школске тако и отворене радионице за млађе посетиоце.

M³ КРУГ: Сајам технике

Упоредо са манифестацијом „Мај месец математике“, у Београду се од 13. до 17. маја одржава 57. међународни сајам технике и техничких достигнућа. Упоредо са Министарством просвете, науке и технолошког развоја и бројним научним установама, на овом сајму ће се представити и Центар за промоцију науке. Поставка Центра обухвата путујућу интерактивну изложбу „Десет отворених питања науке“, која је већ гостовала на Фестивалу науке, у Галерији науке и технике САНУ и Сајму образовања у Новом Саду, затим инсталацију воза Маглев, као и разне математичке експонате.

НА МАТЕМАТИЧКОЈ МАРГИНИ: Савулеску против Хериса

Да ли људе треба побољшавати биомедицинским путем? Да ли модерна биоетика допушта унапређење људског функционисања помоћу лекова? Упоредо са манифестацијом „Мај месец математике“, Центар за промоцију науке, у сарадњи са Центром за биоетичке студије Института за филозофију и друштвену теорију Универзитета у Београду, организује трибину о једној од најактуелнијих тема савремене биоетике. Тим поводом у Београд долазе два водећа, међусобно супротстављена ауторитета у овој области – Џулијан Савулеску и Џон Херис. Они ће своје ставове сучелити 15. маја, у 18 часова, у Галерији и Џон Херис. Улаз је слободан.

ПОКРОВИТЕЉИ И ПАРТНЕРИ

„Мај месец математике“ се организује уз покровитељство Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Комисије за сарадњу са УНЕСКО. Манифестацију су подржали сви универзитети из Србије, школе, струковна друштва домаћи и страни културни центри, на десетине медијских кућа, али и многи партнери и спонзори из привреде. Покровитељ манифестације је академик Никола Хајдин, председник САНУ.

